

מדינת ישראל

רשות המיסים

הוראת נוהל זמנית

פרק 26- יצוא

חלק 26.2- יצוא אווירי

נערך ע"י:

דוד חורי, מהנדס, מנהל תחום בכיר יצוא וכללי מקור

תמי אבישר, מנהלת תחום בכירה מכס נתב"ג

תוכן העניינים

1	חלק 26.2-יצוא אווירי
3	1. תוכן הוראת הנוהל
3	2. אסמכתאות חוקיות
4	3. המוסמכים לפעול עפ"י נוהל זה
4	4. הגדרות 4
9	5. תהליכי עבודה טרום תהליך היצוא המכסי
9	6. מועד תחילת תהליכי העבודה מול המכס
9	7. תהליך היצוא מול מסופי מטענים אוויריים
9	8. בדיקות אוטומטיות במערכת סחר חוץ בין נתוני שטר המטען לנתוני השליפה
10	9. אופן טיפול סוכן מכס בשליפה מעוכבת
10	10. קליטת מסמכי שליפת היצוא והטיפול בבית המכס
11	11. אופן טיפול עובד יחידת היצוא בשליפת היצוא:
11	12. פעולות שעל המעריך לבצע לאחר הבדיקה הפיזית ובטרם התרה.
11	13. פעולות שעל המעריך לבצע להתרת הטובין
12	14. סגירת השליפה ע"י סוכן המכס
12	15. הטיפול ברשימון היצוא בבית המכס
12	16. החלפת שטר מטען אווירי
12	17. ביטול יצוא מלא
13	18. ביטול יצוא חלקי
	19. החזר טיסה 13
	20. אסמבלי 14
14	21. אופן הטיפול בתהליך טעינה ישירה
15	22. מעבר מטענים בין מסופי מטען אוויריים
15	23. יצוא בליווי נוסע
	24. יצוא יהלומים 16
16	25. שיטעונים באוויר

1 תוכן הוראת הנוהל

חלק זה עניינו תהליכי המכס החלים על יצוא ושטעון טובין בכלי טייס ממדינת ישראל, התיאום בין כל הגורמים הלוקחים חלק בתהליך.

2 אסמכתאות חוקיות

א. פקודת המכס (להלן - הפקודה).

ב. חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975

ג. ספר סיווג סחורות ביצוא

ד. צו תעריף המכס

ה. צו יצוא חופשי, התשס"ז-2006

ו. צו היבוא והיצוא (סיווג טובין ביבוא וביצוא - הוראת שעה), התשנ"א-1990

ז. פקודת המסחר עם האוייב

ח. רישיון יבוא ורשיון יצוא כללי (עסקאות טרנזיט מאושרות), התשל"ח-1978

ט. רישיון כללי לסחורות במעבר, התשכ"ח-1967

י. תקנות מס ערך מוסף, התשל"ו - 1976

יא. חוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952

יב. חוק לפיקוח על יצוא של בעלי חיים ושל תוצרת מן החי, תשי"ז-1957

יג. חוק לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, תשי"ד - 1954

יד. תקנות איסור הלבנת הון (דרכי דיווח על כספים בעת הכניסה לישראל או היציאה ממנה), התשס"א-2001

טו. צו היבוא והיצוא (פיקוח על יצוא טובין, שירותים וטכנולוגיה דו-שימושיים), התשס"ו-2006

טז. צו הפיקוח על יהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט-1979.

יז. צו מתן רשיונות יצוא, 1940

יח. צו מס קניה (פטור), התשל"ו-1975.

יט. תקנות לפיקוח על יצוא הצמח ומוצריו, תשל"ט-1979.

כ. תקנות המכס (הישבון ביצוא), התשכ"ז-1966

כא. תקנות המכס, התשכ"ו-1965.

כב. חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, תשס"ז-2007.

כג. צו היבוא והיצוא (פיקוח על ייצוא בתחום הכימי, הביולוגי והגרעיני), התשס"ד - 2004.

כד. צו הפיקוח על ייצוא ביטחוני (ציוד דו-שימושי מפוקח), תשס"ח - 2008.

כה. צו הפיקוח על ייצוא ביטחוני (ציוד טילים), תשס"ח - 2008 צו הפיקוח על ייצוא בטחוני (ציוד לחימה), תשס"ח - 2008.

כו. צו הפיקוח על ייצוא בטחוני (ציוד דו-שימושי מפוקח המועבר לשטחי האחריות האזרחית הפלשתינית), תשס"ט - 2008.

3 המוסמכים לפעול עפ"י נוהל זה

- המנהל - מנהל רשות המיסים, ראש מינהל המכס.
 - מוסמך בהנהלה - מנהל תחום בכיר ייצוא וכללי מקור, וכן כל מי שהוסמך על ידו.
- מוסמך בבית המכס- גובה מכס, סגן גובה, ממונה עקיף וישיר של יחידת הייצוא, וכן כל מי שהוסמך על ידם.

4 הגדרות

בפרק זה יש לפרש:

"אישורים והתרים"		אישורים והתרים המונפקים ע"י רשויות מוסמכות בהתאם לסמכות המוקנית להם בחוק
"ארץ יעד"		המדינה אליה הטובין מיוצאים
"ארץ מקור"		המדינה בה רכשו הטובין את מעמד המקור
"גובה"	-	מנהל בית המכס או סגנו.
"דירוג (פרופיילינג)"		קבלת סטטוס למטען הנקבעת ע"י מערכת הערכת סיכונים של המכס.
"האחראי"		הממונה בהנהלה על נושא היצוא, השטעון, וכללי המקור.
"המכלה מרובת יצואנים"		שיתוף עסקאות של יצואנים שונים במכלה אחת.
"המכלה בחצר יצואן"		תהליך בו מאפשרים שיתוף מספר עסקאות של יצואנים שונים במכלה אחת או לחילופים עסקאות של יצואן אחד למספר מקבלים כאשר ההמכלה אינה מתבצעת תחת פיקוח מכס
התרה מכס "		מתן אישור המכס לטעינת הטובין ליצוא.
"זמינות מטען"		באוויר – המצאות המטען במלואו במסוף המטענים בים- מסר שנשלח ממערכות הנמל למכס אשר מודיע על כניסת המכלה לנמל.
"חברת יצוא"		חברה המתווכת בין יצואן ישראלי ויבואן בחול
"חשבונית"		חשבונית או מסמך מסחרי אחר שבו פרטים מלאים על הטובין הכלולים במשלוח, טיבעם, סוגם, כמותם ומחירם וכן הפרטים המלאים אודות הספק והלקוח.
"חשבון מכר"		כהגדרתו בתקנה 6 לתקנות המכס
"טעינה ישירה"		" תהליך בו מאשר המכס טעינת טובין טרם זמינות הטובין בהתאם לבקשה של סוכן המכס ובכפוף למסירת נתונים חלקיים של היצואנית והמשלוח, כאשר שליפת היצוא יכולה להיות מוגשת לאחר ביצוע היצוא בפועל.

"יחידת היטס"		כלי קיבול עליו / בתוכו מניחים מטענים לצורך טעינתם לטיסה.
"יעד סופי של טובין"		מדינת היעד האחרונה אליהם עתידים הטובין להיות מיוצאים
"יצוא אישי"		יצוא טובין של אדם פרטי שאינו עוסק
"יצוא מסחרי"		יצוא טובין של גוף המוגדר כעוסק
"מספר יצואן"	-	מספר הזיהוי של האישיות המשפטית כפי שניתן ע"י רשות מוסמכת
"יצואן מאושר" (MED ,EUR-1) (EUR)		מי שאושר ע"י מינהל המכס להנפיק חשבונית הצהרה בלתי מוגבלת, המכסה מוצרים שמקורם במדינת ישראל או במדינות הצבירה.
"כלי הובלה"		אמצעי השינוע המוביל את הטובין המיוצאים אל מחוץ למדינת ישראל.
"מאגד בלדרים"		רשימון המתעד מספר רב של שטרי מטען בלדר שהותרו ומשמש לצורך מתן האישור לטעינתם לכלי ההובלה.
"מחסן רשוי"		אתרי איחסון בפיקוח המכס כמפורטבפקודת המכס (פרק 5)
"ממונה"	-	ממונה יחידת יצוא בבית המכס
"מנהל"	-	מנהל רשות המסים בישראל או מי שהוסמך על ידו.
"מסוף מטענים אווירי" פנימי, חיצוני, בלדרים		כהגדרתו בתקנה 12 לתקנות המכס
"מחסן מסוף מטענים"	-	מסוף בפיקוח מכס שנמצא מחוץ לשטח הנמל ובו ניתן להמכיל טובין ליצוא.
"מטען כללי"		טובין המיוצאים מישראל באמצעות אוניה ולא במכולה
מסירה ישירה		יצוא של טובין מסוכנים (או אחרים) במכולה אשר לגביהם נקבע כי יש להובילים ישירות לאוניה ללא אחסנתם בנמל.

אחד מאלה: תעודות תנועה - EUR-1 או EUR-MED. תעודת-מקור על פי הסכמי אס"ח לפי הסכם ארה"ב, קנדה, מקסיקו, ירדן. חשבונית הצהרת מקור בהסכמי ה-Q.I.Z. חשבון הצהרה "מוגבל". חשבון הצהרה "בלתי-מוגבל". תעודות תנועה מסוג "EUR-1" ו-"EUR MED" (להלן: "תעודות EUR"), חשבוניות הצהרה מוגבלות מסוג "EUR-1" ו-"EUR-MED", וחשבוניות הצהרה בלתי מוגבלות מסוג "EUR-1" ו-"EUR-MED".		"מסמך העדפה"
מספר זיהוי הניתן ע"י הרשויות המוסמכות לכך		"מספר גוף משפטי"
מסר שנשלח ממערכת סוכן המכס (או מורשים אחרים) למערכת הנמל. המסר מיועד להעברת מידע לוגיסטי ומכסי למערכת המכס טרם כניסת המכולה לנמל.		"מסר תעודת אחסנה"
מעבר גבול יבשתי בין לאומי בין מדינת ישראל לשכנותיה		"מעבר יבשתי"
מסמך המפרט את כמות האריזות במטען ותכולתה של כל אריזה		"מפרט אריזות"
תסקיר על המטענים שמכיל כלי ההובלה המגיע לישראל		"מצהר"
הנתונים הלוגיסטיים של המטען המיועד ליצוא		"משגור"
כמשמעותו בחוק סוכני המכס		"משלח בינלאומי"
הנמל שבו בוצע היצוא בפועל		"נמל טעינה"
הנמל שבו נפרק המטען מכלי ההובלה		"נמל פריקה"
כמשמעותו בפקודת הנמלים		"נמל"
האמצעי שבו נארז המטען		"סוגי אריזות"
סוכן שקיבל סמכות לבצע פעולות מכס על פי חוק סוכני מכס		"סוכן מכס"

		"ספר סיווג טובין ביצוא"
"עיכוב מכסי"		" עיכוב הטובין בהתאם לתוצאת הדירוג.
"ראש מינהל המכס"	-	האחראי על נושאי המכס ברשות המסים בישראל.
"רישיונות"		מתן היתר ליצוא טובין ע"י הרשות המוסמכת המתאימה
"רשות"	-	רשות המסים בישראל
"רשימון יצוא"		"מ.ב. 9" תדפיס רשימון היצוא לאחר ביצוע היצוא בפועל.
"רשימון מקוצר"		רשימון יצוא המונפק במערכת סחר חוץ על ידי עובד המכס
"שטעון"	-	מעבר טובין
"שטר מטען בלדר"		שטר מטען המונפק ע"י חברת בלדרות בינלאומית במעמדה כמשלח
"שטר מטען ימי"		ישיר ועקיף מסמך המהווה הסכם הובלה בין מזמין שירות ההובלה לבין המוביל, המעניק למחזיק בו בעלות על הטובין - לרבות שטר מטען מסוג "THROUGH BILL OF LADING", שטר מטען משולב "COMBINED BILL OF LADING", שטר מטען מסוג "MULTIMODAL TRANSPORT BILL OF LADING" שהוכר ע"י ארגון האו"ם לסחר ופיתוח.
שטר מטען אווירי		מסמך המהווה הסכם הובלה בין מזמין שירות ההובלה לבין המוביל האווירי. שטר מטען ישיר הנרכש ישירות מחברת התעופה ושטר מטען פנימי – שטר מטען המונפק ע"י משלח בינלאומי
"שליפת יצוא"		. "שליפת יצוא" הנתונים הלוגים של עסקת היצוא המשודרים למערכת המכס הממוחשבת בטרם ביצוע היצוא.
"תנאי מכר"		תנאים בינלאומיים המסדירים את נושא העברת האחריות, נטל ההוצאה והביטוח בין המוכר לקונה

5 תהליכי עבודה טרום תהליך היצוא המכסי

על יצואן המבקש לייצא טובין, למסור לסוכן מכס, או להציג בפני פקיד בלשכת השירות של לשכת המסחר, את הנתונים/המסמכים הבאים:

- א. חשבון יצוא או חלופות מוכרות ומאושרות
- ב. מפרט אריזות.
- ג. תצהיר יצואן.
- ד. רישיונות ואישורים
- ה. בקשה להנפקת מסמך העדפה
- ו. רק לאחר קבלת כל המסמכים האמורים ובדיקתם, רשאי סוכן המכס/פקיד לשכת השירות (להלן - הסוכן) לשדר למערכת סחר חוץ מסר שלילת יצוא מסר שלילת יצוא (להלן - שליפה)

6 מועד תחילת תהליכי העבודה מול המכס

מעורבות המכס ביצוא טובין מישראל מתחילה עם קיומם המצטבר של התנאים הבאים:

- א. שידור מסר שלילת יצוא במערכת סחר חוץ על ידי סוכן המכס
- ב. קליטת המטען פיזית במסוף המטענים ושידור מסר זמינות לשטר המטען במערכת סחר חוץ .

7 תהליך היצוא מול מסופי מטענים אוויריים

- א. קליטת טובין במסוף המטענים ושידור מסר זמינות המסוף הפנימי הקולט ישדר למכס עבור כל שטר מטען שקלט מסר זמינות (מסר זה יכלול בין השאר: מספר שטר מטען של חברת התעופה, שט"מ פנימי (במידה ויש), מספר יצואן, כמות אריזות וכו'.
- ב. במקביל לשידור מסר הזמינות יפיק מסוף המטען "אישור קליטת טובין לייצוא בדרך האוויר" (להלן: תעודת אחסנה).
- ג. מובהר כי ייתכנו מצבים בהם תקלט הסחורה במספר מופעים. במקרה זה על מסוף המטען הפנימי לשדר עידכון לשט"מ המכיל את נתוני המופעים השונים.
- ד. היה והטובין ייקלטו במספר מופעים, חובה על יתרת המופעים להיקלט באותו מסוף הפנימי.
- ה. היה ומופע מסוים מתוך הטובין הכלולים בשטר מטען נקלט בטעות במסוף אחר, על סוכן המכס לדאוג לבטל את היצוא עבור מופע זה של שטר המטען ולהעבירו למסוף המטענים הפנימי אשר בו היה אמור להיקלט שטר המטען.

8 בדיקות אוטומטיות במערכת סחר חוץ בין נתוני שטר המטען לנתוני השליפה

לאחר קבלת מסר זמינות, יבוצעו במערכת הבדיקות הבאות:

- א. התאמה בין נתוני שטר המטען כפי ששודרו במסר הזמנות לבין נתוני השליפה כפי ששודרו על ידי סוכן המכס.
- ב. בדיקת מס' יצואן.
- ג. בדיקת כמות אריזות.
- ד. במידה ונמצא כי כל הנתונים מתאימים, ואין סיבות מעכבות במערכת ניתוח סיכונים - השליפה תקבל סטטוס התרה.
- ה. במידה נמצא כי אין התאמה בין הנתונים, ואין סיבות מעכבות במערכת הפרופיילינג - השליפה תקבל סטטוס ממתין להתרה. (משמע העיכוב נובע מסיבות לוגיסטיות)
- ו. היה ונמצאו במערכת הפרופיילינג (הערכת סיכונים) סיבות לעכב את התרת השליפה ולנתבה לבדיקה של עובד המכס- תקבל השליפה סטטוס מעוכב.
- ז. סוכן המכס מקבל במערכת המידע שלו, עדכון סטטוס של השליפה .

9 אופן טיפול סוכן מכס בשליפה מעוכבת

במקרה שהשליפה קיבלה סטטוס 21 (מעוכב), סוכן המכס יקבל הודעה בדבר עיכוב השליפה רק לאחר זמניות מלאה של המטען במסוף המטענים.

- א. להדפיס את נתוני השליפה אשר שודרו על ידו במערכת סחר חוץ.
מודגש כי בכותרת השליפה המודפסת יצוין במקום המיועד לכך כי המסמך הינו ***שליפת יצוא**."
- ב. להגיע ליחידת היצוא בבית המכס עם הדפסה של השליפה, חתומה על ידו, בצירוף המסמכים הבאים:

1. מסמך העדפה בהתאם לצורך
2. חשבון יצוא או חלופה לחשבון יצוא בהתאם לאופי וסוג היצוא.
3. מפרט אריזה (PACKING LIST).
4. היתרים/אישורים/רישיונות יצוא.
5. שטר מטען
- ג. התכתביות רלוונטיות, הצהרות, וכל מסמך יצוא אחר שידרוש פקיד המכס.

10 קליטת מסמכי שליפת היצוא והטיפול בבית המכס

- א. המסמכים יתקבלו בעמדת הנתב. על הנתב לקלוט את המסמכים על ידי קריאת מס' השליפה באמצעות הברקוד
- ב. במקרה של תקלה יש להקליד ידנית למערכת.

ג. שיבוץ העובד שיטפל בשליפה ייקבע באופן אקראי על ידי מערכת סחר-חוץ.
אם עובד היצוא אשר שובץ לטפל בשליפה מנוע מלטפל בה, עליו להודיע על כך מידית לממונה.
הממונה יודא שיבוץ עובד מחדש לתיק.

11 אופן טיפול עובד יחידת היצוא בשליפת היצוא:

- א. יציג את נתוני השליפה באמצעות קריאת הברקוד/הזנה ידנית של מס' השליפה למערכת הממוחשבת.
- ב. יבחן את הסיבות לעיכוב השליפה באמצעות נתוני מערכת ניתוח סיכונים, המוצגים לפניו.
- ג. במקרה הצורך יבצע אחת או יותר מהפעולות הבאות:
 1. יפנה ליצואן או בא כוחו לקבלת מידע ומסמכים נוספים. (הבקשה תתועד במערכת המכס ותשלח דרך מערכת המחשב בהודעות לסוכן)
 2. יפנה לגורם המעכב את יצוא המטען לקבלת הנחיות נוספות.
 3. במידה ונדרש יפנה לבדיקה פיזית תוך פירוט הנחיות לבודקים.

12 פעולות שעל המעריך לבצע לאחר הבדיקה הפיזית ובטרם התרה.

- א. במקרים של נתונים שגויים רשאי המעריך לתקן את נתוני השליפה, לחילופין יפתח את השליפה חזרה לתיקון ע"י סוכן המכס. במקרה זה על סוכן המכס לשדר את השליפה שוב, לאחר תיקונה ולשלוח את השליפה הפיזית לבית המכס.
- ב. במקרים של תיקון שליפה ע"י סוכן המכס, תעבור השליפה הערכת סיכונים חדשה.
- ג. השליפה תותר רק לאחר מיצוי כל התהליכים האמורים ואין סיבות מעכבות.
- ד. המוסמך בבית המכס רשאי להחליט על התרת השליפה גם אם לא התקבלו התוצאות של פסקאות ג(1) ו-ג(3).

13 פעולות שעל המעריך לבצע להתרת הטובין

- א. שידור התרה מכסית לשט"מ
- ב. ההתרה תתייחס למסר הזמין שנתקבל ממסוף המטען הפנימי
- ג. מסר התרה ישלח באופן יזום ע"י מערכת המכס למסוף המטענים ולסוכן המכס
- ד. המסוף לא רשאי להטעין טובין ליצוא כל עוד לא קיבל התרה ליצוא ממערכת המכס או מהמוסמך במכס

14 סגירת השליפה ע"י סוכן המכס

לאחר התרת השליפה על ידי בית המכס, יוצא הטובין בפועל על סוכן המכס לבצע את הפעולות הבאות:

- א. הזנת תאריך טעינת הטובין
- ב. לעדכן את נתוני השליפה בשדות המאושרים לעדכון לאחר התרה
- ג. סגירת השליפה במערכת סחר חוץ, תוך 3 ימי עבודה ממועד הטעינה,
- ד. אם השליפה לא נסגרה במועד האמור, על סוכן המכס להודיע לממונה, ולנמק.
- ה. במקרים שבהם הותרו טובין ליצוא, אך לא יוצאו בפועל בתוך תקופה של 21 יום ממועד התרת השליפה, יש להודיע לממונה בכתב ולפרט את הנסיבות.
- ו. לאחר שידור מסר סגירת שליפה, ישונה הסטטוס במערכת סחר חוץ משליפה לרשימון יצוא
- ז. באחריות סוכן המכס להגיש את הרשימון הפיזי על צורפותיו (העתק תעודת מקור, חשבון יצוא, היתרי יצוא, רישיון יצוא, התכתבויות רלוונטיות, תצהירים, תעודת משלוח טובין ליצוא בדרך האוויר" וכו'). בתוך 5 ימי עבודה מתאריך הטעינה

15 הטיפול ברשימון היצוא בבית המכס

- א. העובד יקלוט את הרשימון באמצעות ברקוד/הזנה ידנית.
- ב. הרשימונים יועברו לארכיון המכס בהתאם לנהלים.

16 החלפת שטר מטען אוויר

במקרים בהם נדרש שינוי שטר המטען בנסיבות של ביטול טיסה, טעות בשידור מס' שטר המטען, שינוי יעד וכדומה.

- א. על סוכן המכס לפעול מול מסוף המטענים על מנת שישדר את מס' שטר המטען המתאים בכל המופעים הרלוונטיים
- ב. לעדכן את נתוני השליפה.
- ג. במקרים של שינוי מס' שטר המטען בשליפה שהותרה, יש לעדכן את שדה שטר מטען בעת סגירת השליפה
- ד. שליפה שעוכבה, ושודר עבורה החלפת שטר מטען, סטטוס השליפה ימשיך להיות מעוכב.

17 ביטול יצוא מלא

טובין אשר אוחסנו במסוף המטענים והיצואן מבקש לבטל את היצוא, יש לפעול כלהלן:

- א. על היצואן לשלוח בקשה מנומקת בכתב לבית המכס המטפל.
- ב. בקשת היצואן תיבדק בבית המכס.

- ג. אם השליפה מעוכבת - ביטול היצוא ייבחן רק לאחר בדיקת סיבת העיכוב.
- ד. אם הוחלט לאשר את הבקשה - עובד המכס יחתום על תעודת האחסנה של המסוף כאישור לביטול היצוא.
- ה. מסוף המטענים ישדר מסר ביטול שטר מטען לכל מופעי שטר המטען, רק לאחר קבלת אישור חתום מהמכס.
- ו. לאחר קליטת מסר ביטול שטר מטען יבטל הממונה או מי שהוסמך על ידו את השליפה במערכת סחר חוץ.
- ז. אם הוחלט לבצע בדיקה פיזית, יש לשדר הנחיות לבודקים.
- ח. השימוש במס' שטר מטען המבוטל אינו אפשרי במהלך שלושה חודשים ממועד הביטול.
- ט. במידה ונדרש ביטול יצוא עבור מטען עבורו טרם הוגשה שליפה, על היצואן להגיש מכתב בקשה מנומק. עובד המכס לאחר שבחן את הבקשה יאשר את המבוקש בחתימתו ע"ג תעודת האחסון.
- י. באחריות מסוף המטענים לשדר מסר ביטול יצוא למערכת סחר חוץ.

18 ביטול יצוא חלקי

- א. על היצואן לשלוח בקשה מנומקת בכתב לבית המכס המטפל.
- ב. במידה ונדרש ביטול יצוא חלקי אשר אינו משפיע על כמות האריזות הכללית המאוחסנת במסוף, יאשר עובד המכס הוצאת החלק הנדרש מתוך האריזות בנוכחות בודק. ביצוע הפעולה יאושר ע"י הבודק במערכת הבדיקות.
- ג. האישור למסוף המטען למשיכת הטובין ע"י סוכן המכס יינתן ע"י עובד המכס על תעודת הקליטה.
- ד. היה וביטול היצוא משפיע על כמות האריזות במסוף, יאשר עובד המכס לסוכן פתיחת שטר מטען פנימי נוסף אליו תשויכנה האריזות עבורן נדרש ביטול יצוא.
- ה. על מסוף המטענים לשדר מסר קליטה מעודכן לכמות האריזות במסוף עבור כל אחד משטרי המטען.
- ו. כמות האריזות בשליפה תתוקן ע"י המכס / סוכן המכס בהתאמה לכמות האריזות העדכנית המאושרת ליצוא. וכן יתוקן ערך הטובין בהתאם לטובין המיוצאים בפועל.
- ז. עובד המכס יאשר את ביטול היצוא ע"ג תעודת האחסנה של שטר המטען החדש הכולל את הטובין המיועדים לביטול יצוא.

19 החזר טיסה

החזר טיסה הינו תהליך שבו טובין הכלולים בשטר המטען שהותר ליצוא לא הוטענו על כלי הטיס המיועד מסיבות שונות.

החזר טיסה מלא – מתייחס למקרה שבו החזר הטיסה מתייחס לכל הכמות המופיעה בשטר המטען.
החזר טיסה חלקי- מתייחס למקרה שבו החזר הטיסה מתייחס רק לחלק מהמופעים, או לכמות חלקית מתוך מופע אחד והכמות שבוטלה לא חופפת את סך הכמות ששודרה במסר זמינות.

- א. במקרה בו בוצעה סגירת שליפה ולא חל שינוי במס' שטר המטען - התרת היצוא נשארת בעינה.
- ב. היה וחל שינוי במס' שטר המטען - על מסוף המטענים להנפיק לסוכן המכס תעודת אחסנה חדשה בציון "החזר טיסה" ולציין את מס' שטר המטען הקודם, ומס' שטר המטען החדש.
- ג. עובד המכס יודא כי השליפה הכוללת את שטר המטען הקודם הותרה, ויתיר באופן ידני, באמצעות חותמת "אושר ליצוא", את תעודת האחסנה החדשה. כמו כן יתקן את נתוני הרשימון במערכת סחר חוץ.
- ד. במקרה בו לא בוצעה סגירת שליפה ואם לא חל שינוי במס' שטר המטען - התרת היצוא נשארת בעינה.
- ה. אם חל שינוי במס' שטר המטען - סוכן המכס יעדכן את מס' שטר המטען בשדה המיועד לכך בעת סגירת השליפה. סטטוס ההתרה של השליפה יישמר למרות עדכון מס' שטר המטען.

20 אסמבלי

אסמבלי – מקרים בהם מספר שליפות שונות כלולות בשטר מטען אחד.

במקרה של אסמבלי על סוכן המכס לפעול כדלקמן

- א. לציין בכל השליפות, כי השליפה מתייחסת לאסמבלי (הציון יבוצע באמצעות שדה "סוג טופס").
- ב. כל השליפות המתייחסות לאותו שטר מטען ינותבו לטיפול עובד מכס אחד.
- ג. סוכן המכס יגיש לבית המכס את כל השליפות הרלוונטיות לאותו שטר מטען בתיק פיזי אחד, כאשר לכל שליפה יצורפו המסמכים הרלוונטיים.
- ד. עובד המכס יבחן את כל השליפות הקשורות לאסמבלי, ורק לאחר שיחליט להתיר את כולן, ישדר מסר התרה לכל שליפה בנפרד.
- ה. שידור מסר התרה לשליפה הראשונה הכלולה באסמבלי יגרום להתרת כל הטובין הכלולים בשטר המטען

21 אופן הטיפול בתהליך טעינה ישירה

א. כללי

תהליך זה בה לאפשר יצוא טובין באישור המכס ללא תלות בזמינות המטען התהליך מיועד לייצא טובין כגון תוצרת חקלאית טרייה, או טובין שהוגדרו ואושרו מראש ע"י

ב. הפעולות אותם נדרש סוכן המכס לבצע לצורך קבלת אישור לטעינה ישירה.

1. להגיש טופס "תעודת משלוח טובין ליצוא בדרך האוויר" של מסוף המטענים האווירי ליחידת היצוא בבית המכס. יש לציין את מס' היצואן (במקרה של יצוא חקלאי) ומספר מלא של שטר המטען

2. לצרף את כל האישורים הנדרשים (רישיונות, היתרים וכד'). לטובין שייצואם מותנה בקיום תנאי חוקיות היצוא.

3. מכתב הסבר לבקשה לייצוא הטובין במסלול טעינה ישירה

ג. אישור המכס לטעינה ישירה

לאחר שהעובד בחן את הבקשה, ומצא כי ניתן לאשר טעינה ישירה כמבוקש, יחתום ידנית על גבי הטפסים בחותמת "אושר ליצוא".
חותמת זאת תהווה אסמכתא למסוף המטענים ליצוא הטובין.

ד. שידור שליפת יצוא לאחר יצוא הטובין

לאחר טעינת הטובין, ומשהתקבלו המסמכים הנדרשים, על סוכן המכס לשדר שליפת יצוא מסוג טעינה ישירה. תוך חמישה ימי עבודה.

22 מעבר מטענים בין מסופי מטען אוויריים

מטען שאוחסן באחד ממסופי המטען, אולם בפועל עתיד להיות מיוצא (מסיבות מסחריות) דרך מסוף מטענים אחר יש לפעול כדלקמן.

א. להשלים את תהליך התרת המכס ליצוא במסוף שבו מאוחסנים הטובין.

ב. עם קבלת התרה ליצוא לשטר המטען, יבקש סוכן המכס מנציג מסוף המטענים להעביר את המטען למסוף המייצא.

ג. העברת הטובין תתבצע דרך השטח הסטרילי (שטח אווירי).

ד. באחריות מסוף המטענים הקולט שלא להעביר מטען כלשהוא בטרם הותרו הטובין ליצוא.

הערה: מטען שנקלט באחד המסופים וטרם הוגשה עבורו שליפת יצוא, ניתן לבטל את היצוא **לצורך השלמת התהליך במסוף דרכו עתידים הטובין להיות מיוצאים. במקרה זה הטובין יועברו דרך הצד היבשתי.**

23 יצוא בליווי נוסע

א. כללי

תהליך יצוא שבו נוסע מעוניין לקחת עמו את הטובין המיוצאים. כמטען נלווה (כבודת יד) של נוסע

ב. דרך מסוף המטענים:

1. הטובין יופקדו במסוף המטענים

2. מסוף המטענים ישדר למערכות המכס קליטה של הטובין בתצורה של שטר מטען פנימי כאשר הקידומת מהווה את זיהוי המסוף.

3. סוכן המכס יגיש שליפת יצוא המכילה את צבר הנתונים של הטובין שבדעת היצואן לייצא.

4. עם קבלת ההתרה ימסרו הטובין לנוסע במעמד עלייתו למטוס.

5. על הנוסע לאשר בחתימת ידו קבלת הטובין.

6. באחריות סוכן המכס לשדר מסר סגירת שליפה לאחר יצוא הטובין.

ג. דרך אולם הנוסעים:

1. היצואן יגיש לאחראי ביחידת היצוא, בקשה מנומקת לייצוא בתהליך זה.

2. במידה והבקשה אושרה, סוכן המכס ישדר שליפת יצוא למערכת (סוג יצוא ליווי נוסע) המתעדת את פרטי הטובין המיוצאים.

3. שליפת היצוא והצרופות יוגשו לאחראי ביחידת היצוא. שיאשר את קיום התהליך. בחתימתו ע"ג השליפה.

4. על הנוסע לפנות לעמדת המכס באולם הנוסעים עם הגעתו לטיסה בכדי להציג את האישור ואת הטובין המיוצאים (במידה ונדרש)

5. עובד המכס באולם הנוסעים יאשר בחתימתו את פעולת היצוא.

6. עותק מהטופס המאושר יימסר לנוסע, עותק נוסף ישלח ליחידת היצוא לצורך התרה ממוכנת של השליפה.

7. על סוכן המכס לשדר מסר סגירת שליפה.

הערה: התהליך מותנה בהפקדת פיקדון /ספציפי / גלובלי לצורך מעקב אחר השלמת התהליך.

24 יצוא יהלומים

א. יצוא יהלומים מבוצע ומפוקח ע"י המפקח על היהלומים ואבני חן במשרד הכלכלה.

ב. יצואן המבקש לייצא יהלומים נדרש להגיע אל המפקח על היהלומים ולהציג את חשבון היצוא והטובין.

ג. יהלומים שאושרו ליצוא ע"י המפקח על היהלומים יסגרו בסגר מכס ע"י האחראי במשרד המפקח.

ד. הטובין ימסרו לחברת שילוח / בלדרות מאובטחת אשר תשנע את היהלומים באופן ישיר למטוס, לאחר ביצוע בדיקה ביטחונית במסוף המטענים.

ה. רשימון יצוא המתעד את פרטי היצואן והטובין יופק ע"י משרד המפקח על היהלומים לאחר ביצוע היצוא בפועל.

ו. בכל יום יועברו נתוני ייצוא היהלומים למערכת סחר חוץ

25 שיטעונים באוויר

א. כללי

שיטען הינו תהליך שבו הגיעו טובין לארץ ואמורים להיות מיוצאים מבלי שיכנסו לסחר של מדינת ישראל. שליפות יצוא אמורות לקבל שני התרות התרת שטעון והתרת יצוא.

ב. שטעון ממסוף פנימי אחד

1. על סוכן המכס לשדר שליפת שטעון למכס.
2. שליפת השיטעון תכלול את נתוני המשגור של היבוא והיצוא גם יחד.
3. לאחר שידור השליפה למכס, על סוכן המכס להגיש ליחידת היצוא במכס את שליפת השטעון כולל הצרופות
4. עובד המכס יתיר את שליפת השיטעון במערכת המכס. (השליפה תהיה בסטטוס התרת שטעון)
5. **מסוף המטען הפנימי יעביר את הטובין ממחסן היבוא למחסן היצוא ויפיק עבורו אישור על קליטת טובין ליצוא.**
6. עם שידור מסר זמינות ליצוא מהמסוף, תבצע מערכת המכס בדיקות התאמה לוגיסטיות והשליפה תותר ליצוא.
7. התרת ליצוא תשודר באמצעות מסר החלטת המכס

ג. שטעון בשילוב שני מסופים פנימיים

- טובין המיועדים לשטעון שנקלטו במסוף שאינו המסוף דרכם ייצאו בפועל ניתן לבחור בין שני דרכי הפעולה הבאים:
1. ביצוע הפעולות המתוארות בסעיף ב שלעיל במסוף הקולט ולאחר סיום הטיפול המכסי, ניתן יהיה להעביר את הטובין ממחסן היבוא במסוף הקולט למחסן היצוא במסוף המייצא. (תהליך ללא מעורבות מכס)
 2. עם קליטת הטובין (יבוא) במסוף הקולט ניתן יהיה לבצע תהליך של העברת טובין ממחסן יבוא במסוף הקולט למחסן היבוא במסוף המייצא, באמצעות תהליך העברות בין מסופי מטען פנימיים לאחר קליטת הטובין במחסן היבוא של מסוף המטענים המייצא, יבוצע תהליך שיטעון המתואר בסעיף ב שלעיל.
- מודגש כי מעבר הטובין בין מסופי המטען הפנימיים במקרים המפורטים לעיל יתאפשר רק דרך השטח האווירי.**

ד. שטעונים דרך מסוף המטענים הפנימי / חיצוני לאתר אחר שבפיקוח המכס

במקרה של שיטעון טובין שהגיעו בדרך האוויר ואמורים להיות משוטטנים דרך אתר אחר שבפיקוח המכס (כגון: נמל ימי, מסוף פנימי, מעבר יבשתי), יש לפעול באופן הבא:

1. על סוכן המכס לשדר שליפת שיטעון למערכות המכס.
2. סוכן המכס יגיע ליחידת היצוא של המכס עם שליפת השיטעון הכללת את הצרופות.

3. עובד המכס יבחן את הערובה הנדרשת לטובין בהתאם להוראת הנוהל לעניין זה וכן את שעות הפעילות של האתר המייצא
4. לאחר אישור השיטעון יישלח מסר התרה(התרת שיטעון
5. במקביל ליציאת הטובין ממסוף המטענים הפנימי, ישודר מסר יציאה למערכת מעקב מטען.
6. את המטען ילווה טופס מב23 שבו יפורטו הסגרים, פרטי משאית וזיהוי הנהג.